

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

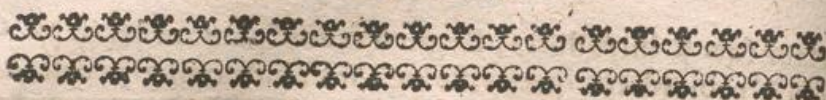
Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

cap. 1. Discutitur lex, quam aliqui statuunt circa objectum
Contemplationis, asserendo, id esse solum Deum purum purissimum sub
conceptu, quàm fieri possit, abstractissimo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

Pars II.

Quæ continet diversas leges arbitrarías, quas circa Objectum Contemplationis, Modum in ea tenendum, & Finem, quem spectare Contemplans debeat, Novi aliqui Magistri statuerunt, ut his evincerent, Meditationem cum Contemplatione in eo, qui ad Contemplandum vocatus sit, conjungi non posse.

Caput I.

Discutitur Lex, quam aliqui statuunt circa Objectum Contemplationis, asserendo, id esse solum DEUM purum purissimum sub conceptu quàm fieri possit abstractissimo.

I.

Nihil fortassis est, quod perinde obfit consequendis ab aliquo Principe gratis, quàm Artificium, quo ad illas obtinendas uti quis velit. Ut enim istæ libenter conferuntur meritis, tolerantia, precibus, submissioni, ita non minùs promptè ac libenter negantur artificio; quod si non est ipsa fraus, est tamen huic longè simillimum. Unde si hæc norma tenenda est ut manifesta, quando agitur cum Principibus hujus Mundi, quanto magis talis habenda est cum Principe Cæli? Principes nostri perspicacia admodum intellectu sunt; habet tamen hæc perspicacia suos

suos limites: unde fieri nonnunquam potest, ut artificium latens non agnoscant; DEUM hoc latere nunquam potest. Quis proinde erit, qui admissus à DEO velut ad alloquium in Oratione, speret consequi favores singularissimos; quibus mediis? non solitis, quæ in Oratione mentali servantur, regulis, sed insolitis, sed illis, quæ procul abeunt à trita semita, quam nobis Sancti monstrarunt. Sunc enim vero Regulæ istæ artificiales. Veræ cum DEO agendi regulæ ad unam omnes revocantur: ut cum ipso agatur aperte & sine fuce. *Voluntas ejus in iis, qui simpliciter ambulant.* Et tamen si diligenter inspiciantur leges illæ singulares, quas ego hîc ad examen vocare cogito, quæ ad Contemplationem præcipuè sublimem pertinent, apparebit, omnes in id conspirare, ut arte obtineatur illud donum, quod nec quidem ullis rectè factis, ulli tolerantia, ullis precibus est debitum: quin imò nec quantæcunque simplicitati & sinceritati, quâ quis orando utatur; usque adeò illud planè liberum atque indebitum est. Et quid aliud hoc est, quàm arte velle efficere ut pluat? Est aliquod pluviae genus, quod plurimum pendet à vaporibus convenientibus, qui è tellure sursum enituntur: huic modo quodam similis dici potest Contemplatio illa ordinaria, quæ sensim obtinetur constanti meditandi exercitatione. Et est aliud pluviae genus, quod ab his vaporibus nullo modo pendet. Et huic comparari debet illa alia Contemplatio, quæ Infusa dicitur. Si proinde nec primum illud pluviae genus, quod cum labore nostro proportionem quandam habet, artis beneficio obtineri potest, quanto minùs alterum, quod tam nullam habet cum nostro conatu habitudinem ac proportionem: hæc est illa pluvia, cui maximè voluntariæ nomen

Prov. II.
v. 20.

Plal. 67. men respondet, *Pluviam voluntariam segregabis DEUS ha-*
 v. 10. *reditati tue.*

Nunc ut ad primum trium istorum capitum, ad quæ leges, de quibus nobis sermo, revocantur, revertar; doceant isti, Objectum perfectæ Contemplationis, non jam esse DEUM sub quacunque imagine & conceptu, tam fertili & fecundo, quos Sanctorum exemplo quilibet animo informare potest pro arbitrio; sed solum DEUM sub conceptu quàm fingi possit abstractissimo. A que ita respiciendus est DEUS nudus, simplex, purus, & separatus nostro in animo non solum ab omnibus quæ ipse fecit, quamquam tam pulchris, sed etiam ab ipsis suis excelsis attributis, à Sanctitate, à Sapientia, à Misericordia, à Providentia, à Potentia, à Felicitate: his enim mentem applicare velle, est velle satisfacere sensibili, quod amat varietatem; non est velle contemplari perfectâ quadam ratione: tali enim ratione contemplatur, qui solum illud sibi objicit, quod Moyse dixit DEUS verbis illis: *Ego sum qui sum*: quæ simul ab omnibus divinis attributis abstrahunt, & simul omnia complectuntur, abstractione quadam penitus spiritali.

Veneror hanc legem. Sed quis eam tulit? citatur S. Thomas in Summa. Ille tamen loco adducto hoc non dicit: en ejus verba. *Principaliter ad vitam contemplativam pertinet contemplatio divina Veritatis; quia hujusmodi contemplatio est finis totius humanae vite, quæ quidem in futura vita erit perfecta, quando videbimus eum facie ad faciem, unde & perfectos Beatos faciet.* Nunc autem contemplatio divina Veritatis competit nobis imperfectè, videlicet per speculum & in anizmate: unde per eam fit nobis quadam inchoatio beatitudinis, quæ hîc incipit, ut in futuro continuetur. Sed
 quia

quia per divinos effectus in DEI contemplationem manuducimur, secundum illud: Invisibilia DEI per ea quæ facta sunt, Rom. 1. intellecta conspiciuntur: inde est, quod etiam Contemplatio divinorum effectuum secundario ad vitam contemplativam pertinet, prout scilicet ex hoc manuducitur homo in DEI cognitionem. His sanè ex verbis non apparet, ex mente S. Doctoris, Contemplationem perfectam ab imperfecta ex objecto differre; planè enim utriusque objectum idem est. Illud tantum cum S. Augustino affirmat Angelicus, perfectam contemplationem in cælo inveniri, ubi Beati DEUM vident, qualis in se est, purissimum, simplicissimum, plus quam sol, ubi suos inter splendores nudus radiat. Omnem autem, quæ in terris habetur imperfectam esse; neque enim hîc DEUS videri in se ipso potest, sed solis instar tantum in splendore à suis speculis repercusso.

Næ ista loquendi ratio longè aliter sonat, quam Magistrorum nostrorum verba. Quomodo igitur hac nixi doctrinâ tam non timidè definiunt, nunquam me perventurum ad Contemplationis perfectionem, nisi constanter defigam obtutum in DEUM in sua natura purum purissimum adinstar Aquilæ illius grandis magnarum alarum? Non attingam illum apicem, ad quem in cælo Beati evecti sunt, hoc nemo nescit: sed cur, misellus ego, non eò usque saltem enitar, quousque mortalibus concessum est? Prò quàm longè aliter se hîc res habent in via, quàm ibi in Patria!

Si mihi dicatur; mihi etiam hîc in via amandum DEUM non ob aliud, quàm quia est qui est, haud secus ac illum Beati amant in Patria; confestim acquiesco: nec enim amor aliud vult in bono amato, quàm ipsum illud bonum. At si mihi dicatur, hîc mihi etiam aliud non curandum,

randum, quàm, quòd ille sit, qui est; non possum acquiescere: amor enim vult cognoscere bonum quantum potest cognosci, omni quàm fieri potest minutissima cognitione. Atque inde pro illa vice unica, qua DEUS in factis paginis de se dixit, *sum qui sum*: infinitis aliis appellavit se Omnipotentem, Bonum, Benignum, Justum: etsi enim primum illud nomen longè plus significet, ut S. Thomas observavit, si quis vim illius intimam penetret, Comprehensoribus tamen quàm Viatoribus magis idoneum est; tam latè nimirum patet.

Inde ut adductam auctoritatem retorqueam contra illum ipsum, qui eà usus est, placeat mentem advertere tantisper, quomodo DEUS tum ipsum se gesserit, quando declaravit, se esse illum, qui est. Vix dixerat ad Moysen. (*sic dices filiis israel: Qui est misit me ad vos*) cum mox instat hominis qui timeret, ne aliter quàm vellet verba sua acciperentur, apertius dixit. *Dixitque iterum DEUS ad Moysen.* Et quid dixit? repetit usitatum suum nomen. (*Hec dices Filiis israel: Dominus DEUS Patrum vestrorum, DEUS Abraham & Isaac, & DEUS Jacob misit me ad vos*) adeò ille censuit, nomen Misericordis, Rectoris, Benefici, Providi aptius esse ad sui in Gente illa amorem excitandum, quàm nomen *sum qui sum*; quod est quidem nomen multò excellentius, naturâ tamen suâ penitus ineffabile. O quam præclare istud explicavit S. Augustinus: *Cum hoc 1. e. Ego sum qui sum, sit nomen eternitatis, plus est quòd dignatus est habere DEUS nomen Misericordie: Ego sum DEUS Abraham, & DEUS Isaac, & DEUS Jacob. Illud in se; hoc ad nos. Si enim hoc esse vellet, quod est in se, quid essemus nos? Si intellexit. Imò quia intellexit Moyses cum et diceretur: Ego sum qui sum; multum hoc credidit esse ad Homines, multum hoc vidit*

To. 6.
tract. Ego
sum qui
sum.

vidit distare ab hominibus. Et paulò infra. Erigit DEUS desperantem, quia vidit timentem; quasi diceret: quoniam dixi: Ego sum, qui sum. Intellexisti, quid sit esse, & desperasti te capere? Erige spem. Ego sum DEUS Abraham, Isaac & Jacob. Sic sum ipsum esse, ut nolim hominibus deesse.

Et verò sit veritati locus: si ego quantum attinet ad me, advertero manifestè, quòd cogitando distinctiùs de singulis illis Attributis, non tantùm Absolutis, sed etiam Relativis, quæ dicimus, quæ in DEO resplendent, vehementiùs exciter ad eum suspirandum, Cervi instar sitibundi, qui non solùm videt à longè fontem, sed etiam frigus, claritatem, abundantiam aquarum illarum perennium, quæ exundant, cur tamen deliberato animo debebo hære non in alio, quàm in solo Esse sub conceptu & cognitione abstractissima, sicut tantopere inculcatur? An quia sequor, quod sensibile est? Si tamen sequor, ut ad DEUM tendam, quid tandem in eo mali est? Beatum illum, qui aliud sensibile hac in vita, præter istud, nunquam est consecutus!

II.

EGo igitur regulam haud paulò tutiorem esse existimo, quòd quidquid est objectum Fidei, sit etiam objectum Contemplationis, quantumcunque sublimis ac perfectæ: sicut, quod est objectum Contemplationis quamlibet eminentis, est non minùs objectum Meditationis; ut adeò Meditatio & Contemplatio ex objecto non distinguantur: quod est ante omnia DEUS, & dein quidquid ad illum ducit: differunt tamen in Modo spectandi hoc objectum. Contemplatio enim illum intuetur ve-

lut è propinquo obtutu unico; Meditatio verò tanquam ex longinquo, motu, ut ita dicam, progressivo multorum obtutum. Atque hoc posito asserendum est, objectum Contemplationis quantumcunque concipi potest eminentissimæ, non hujus tantum, sed alterius quoque vitæ in Cælo, esse tam opera & effecta DEI, quàm ejusdem Attributa ac Naturam, sic tamen ut Natura ac Attributa sint objectum primarium ac præcipuum; opera verò minùs nobile & secundarium.

S. Ignatius in Manresana specu sua tam profundâ Ecstasi absorptus hæsit ipsos septem dies, ut parum abfuerit, quin vivus inferretur tumulo; aliàs autem non tam diuturnis quidem, sed non minùs in suo genere supernaturalibus, sublimibus, & gradus altissimi dignus est habitus. Et tamen sicut his in Raptibus notitias ille hausit non explicabiles circa Mysterium Sacrosanctæ Triados, Personalitatum, Processionum, aliorumque grandium arcanorum, ita non minùs aliis illustratus est de totius Universi productione. Quis igitur dicat, tunc quidem illum perfectè contemplatum esse, cum hærebat conjunctus DEO suo sub hac cognitione abstracta, *Ego sum qui sum*. Non verò cum opera tam suis absoluta numeris efficientem spectabat?

Quin imò hoc Contemplantibus solenne est, non tam cognoscere DEUM in sua natura & Esse, quàm cognoscere opera DEI, ordinationes DEI, decreta DEI, miracula DEI. Hinc Isaias dixit: *Vidi Dominum sedentem super solum excelsum & elevatum, & ea quæ sub ipso erant, replebant templum*. Magnum hoc Templum nos sumus, quis ambigit? *Templum illius sumus*, verba sunt S. Gregorij, in Zzech. quorum mentibus habitare dignatur; per Contemplationem nimirum eminentissimam, de qua ibi S. Doctori sermo, Et ecce

ecce quid ad nos erudiendos dicat sacer Vates! *Ea quæ sub ipso erant, replebant Templum.* Non ipse, sed ea quæ sub ipso erant. Et quâ istud causâ? quærit Sanctus Pontifex, admirandâ mentis perspicaciâ, hâc scilicet: *Quia quidquid de illo modo conspicitur, adhuc non est ipse, sed sub ipso est.* Quid multis? nobis his in terris non tam datur implere cor nostrum DEO puro purissimo, quàm illo, quod infra DEUM est. Nec idcirco nobis dolendum. Nôsse enim quod sub DEO est, sicut convenit, jam satis est nobis nôsse DEUM. Sic Jacobus humano sub schemate Angelum vidit, & tamen ille se in Angelo DEUM vidisse professus est. *Vidi DEUM facie ad faciem.* Aspectus enim Angeli fecit, ut sublimiùs, aut intelligeret, aut inde inferret, aut investigaret, quid esset DEUS. *Sic Jacob Angelum vidit, & vidisse DEUM faretur; quia cum ministeria ejus conspicimus, jam multum est, quod super nosmetipsos elevamur.* Quid autem sunt ministeria DEI, quàm ejusdem effecta, quæ nostro commodo operatus est, quàm ordinationes DEI, decreta DEI, prodigia DEI? Quisquis proin sibi pro Contemplationis objecto ista proponit, vadem habet S. Gregorium, quod & ipse Contemplantis partes expleat, non utiliter tantùm, sed etiam perfectè. An putat ipse, quòd mentem habeat tam amplam, ut id quod sub DEO est, illam explere non possit? Pro quàm talis fallitur! dicitur idcirco, *Ea quæ sub ipso erant, replebant Templum, quoniam etsi Angelus apparet, infirma tamen ejus mentis desiderio sufficit.*

Ut ut est: an persuadere sibi quisquam potest, S. Gregorium in ea fuisse persuasione, objectum perfectæ Contemplationis esse solum DEUM cognitum abstractissimè, ut est qui est? cum tamen censuerit, quidquid demum

videre de DEO potest qui contemplatur, non tam esse DEUM ut est in se, quàm id quod sub DEO est? Et tamen satis non fuit sancto Pontifici semel id dixisse: dixit etiam secundo, tanquam præfagus, futuros, qui ab ipso dissentirent. *Et ea quæ sub ipso erant, replebant Templum, quia sicut dictum est, & cum mens in Contemplatione profecerit, non quod ipse, sed id quod sub ipso est, contemplatur.*

III.

ET verò si solus DEUS, ut cognoscitur notitiâ hac abstractâ *Ego sum qui sum*, objectum esset Contemplationis perfectæ, consequens esset, quòd objectum Contemplationis perfectæ nunquam esse posset ne quidem Christus JESUS. Si enim illud est nomen, quod nobis exprimit Pelagus naturæ infinitæ, & nullis clausum finibus (*Nomen est quod totum in se ipso comprehendens, est velut quoddam pelagus substantiæ infinitum & interminatum*, ut dixit S. Joan. Damascenus) nomen Christi ejusmodi est, quod nobis vastum illud Pelagus velut ripis clausum exhibet.

Hæc sequela tam parum aliquos terruit, ut sine ulla hæsitacione Christum excluderint à perfectæ Contemplationis objecto, & quidem hoc ipso nomine, quòd tanta nobis felicitatis causa extitit; quia etsi ille DEUS est, est tamen DEUS factus Homo.

Fuit eum S. Teresia lacrymis, quæ solatium non admitterent, deploravit errorem, in quem sui in spiritu Directoris ejusdam merâ ignorantia erat impulsus; nec potest explicari, quanto illa studio quàmque sollicitè viris perinde ac feminis inculcârit, ne unquam eum in animo suo pullulare sinerent, nisi damna gravissima mallent incurrere.

Id

De Orth. fidel. c. 10.

Vid. Alv.

Pelag. de

Planct.

Eccl. 1.

2 Octavus

error Be-

gardorum

est &c.

Vitæ c. 22.

& alibi

semper.

Id tantum dicam: Si DEUS humanam naturam induit, ut nos ipsum admiraremur, amaremus; si se nostro bono eò usque abjecit; videre nullatenus possum, quæ demum ratio postulet, ne ipse tali in statu possit esse scopus ultimus nostræ & admirationis, & nostris amoris.

Tanta est unionis Hypostaticæ vis, ut DEUS humana in carne tam verè DEUS sit, quàm verè erat antequam nobis similis redderetur. Atque hac causâ credo, tam suis absoluta numeris Contemplatione occupatos fuisse Sanctos, quando contemplabantur nunc Christum in horto sanguineo sudore perfusum, nunc Calvariæ in collem raptatum, nunc Crucis in trunco mortuum; quàm quando contemplabantur DEUM in sua natura ac esse purissimo, animo planè penitùsque avulso ab omni imagine, & ratiocinatione: neque enim Contemplationis perfectio, ut jam asserrum est, desumi debet ab objecto, sed à majori ejusdem comprehensione, quâ, juxta doctrinam S. Antonij Patavini, illa in aliquibus mysteriis Fidei superat rationem naturalem, quæ oppositum illi repræsentabat, quod Fides docet: in aliis autem non tantùm superat rationem naturalem, sicut superat in Mysteriis minùs arduis; sed eam planè conculcat, ut facit in maximè reconditis. Verba Sancti sunt.

Plura sunt Contemplationis genera: primum consistit in imaginatione, & secundum imaginationem formatur, in quo quidquid quinque sensibus & immediatè percipitur, officio imaginationis repræsentatur intelligentiæ. Secundum consistit in imaginatione, sed secundum rationem, in quo sensibilibus causa, ratio, ordo, dispositio, utilitas, vanitas, & similia visibilibus & invisibilibus considerantur. Tertium in ratione versatur, sed secundum imaginationem, in quo per cognitionem sensibilibus ascenditur ad cognitionem invisibili-

S. Anton. Pat. in Concord. Bibl. verbo, Contemplatio, ex Rich. de S. Vict. l. 1. de Cont. c. 6. relatus

à S. Thoma *sibilium*. Quartum consistit in ratione secundum rationem, in
 2.2.q.100 quo intelligentia quasi reflexo in se radio invisibiles substantias
 art.4.ad 2. repræsentat, & earum invisibilia in considerationem adducit.

Quintum consistit supra rationem, non tamen præter rationem, in quo DEI invisibilia maximè quæ ad unitatem essentia pertinent, in Contemplationem adducuntur, quæ licet à ratione integrè comprehendi & investigari non possunt, ejus tamen affectionem congruè admittunt. Sextus est suprarationem, & quando circa, vel propter rationem invisibilia DEI, maximè quæ ad Personarum distinctionem pertinent, & originem, & ad unionem Verbum humana natura, quæ videntur omnem rationem calcare & confundere, tractant.

Ceterum quid tandem prodest inculcare passim, ut dum de Christo cogitatur, curetur, cogitare de illo in abstracto? de Christo inquam ut Christo, & non de Christo, ut efficiente ad nostram utilitatem præclara opera, quàm multa & qualia illa sunt, quæ identidem Sancta Ecclesia nobis proponit tam laudabiliter, non solum ut de illis meditemur, sed etiam contemplemur in Sacrosanctis illis Mysteriis, quæ ejus Rosarium constituunt.

Bene fit illi fidei tam nudæ, quam tantopere nobis contemplatiyi aliqui commendant. Non tamen videtur operæ pretium, illam usque adeò denudare, ut in multorum animis frigore emoriatur. Quid tandem detrimenti patitur in me fides, quia juvante ipsâ obtutum figo in DEO nostram naturam induto, ad id inductus exemplo, S. Francisci eundem in Alvernix montibus contemplanti, quando is ita vulneratum se advertit non tantum in animo, verum etiam in corpore, ut vivum Christi cruci affixi simulacrum efficeretur? an fortassis idcirco jam ad contemplandum ineptus sum? an summam meam Spiritus quietem perdam?

perdam? an silentij mei jacturam patiar? an solitudo mihi
 mea tolletur? an intimam illam conjunctionem amittam,
 quæ me DEO adstringit, cum ideo DEUS sit factus ho-
 mo, ut arctius cum DEO conjungeretur homo? atqui sic
 sequor, quod sensibile est; sequor, non nego; sed ob hoc i-
 psium, si suis rem momentis libramus, DEUS factus est ho-
 mo, ut insensibile nobis sensibile redderetur. Non de-
 beo ego sistere in sensibili, ita est, sed à sensibili transire ad
 insensibile, juxta illud quod me docet Ecclesia, dum sic
 illa amatum suum Patrem cælestem alloquitur. (*Per Incar-*
nationis Mysterium nova mentis nostra oculis lux tue clarita-
tis infulsit, ut dum visibiliter DEUM cognoscimus, per hunc
in invisibilem amorem rapiamur.) Sed quis idcirco vetet,
 quo minus à DEO insensibili, ubi visum fuerit, ad DEUM
 sensibilem revertar? Quin Christus ipse sic pronuntiavit:
Ego sum ostium, per me si quis introierit (h.e. intraverit ad ve-
 ram Divinitatem cognoscendam) *salvabitur, & ingredietur,* Joh. 10.
& egredietur, & pascua inveniet. v. 9. Non est quod metua-
 mus, si modò per Humanitatem intramus ad contemplan-
 dam Divinitatem; aliàs eximus à Divinitate ad contem-
 plandam Humanitatem: hunc enim in sensum ea verba
 jam inde ab initio acceperunt plerique piorum Interpre- De Spiritu
 tum, secuti ea in re ducem S. Augustinum, aut alium ipso & anima,
 non multo inferiorem, qui Christum dicto loco sic loquen-
 tem introduxit: *Ingredietur ad Divinitatem meam, & egre-*
dictur ad Humanitatem, & in utriusque Contemplatione mira
pascua inveniet. Quale igitur illud idioma est, quo hodie
 nonnullos loquentes audio, quando orandi leges præscri-
 hunt? *Satis cogitat de Christo JESU, qui cogitat de DEO.* Isto
 sane Idiomate ad nostram usque ætatem uti non voluit
 communis Reipublicæ Christianæ Spiritus. Si immunis
 ab er-

ab errore est hæc loquendi ratio, liceat etiam dicere: satis ab illo pro sacris pulpitis prædicari Christum, qui DEUM prædicat: satis scribere de Christo, qui scribit de DEO: satis studendo speculari Christum, qui DEUM speculatur: satis adorari ab eo Christum, qui DEUM adorat. An non autem ad hæc piæ aures cohorrescant?

Man. 6.
c. 7.

S. Tereſia cenſuit; ejuſmodi doctrinam idoneam ad inducendos animos, ut ab amore erga SS. Eucharistiæ Sacramentum deficiant. Sed rectius, nî fallor, cenſuiſſet, jam re ipſa ad hoc eſſe inductas. Iidem enim Hæretici, qui affirmârunt, deficere ab eminentia Contemplationis eos, quis vel tantillum meminiffent Cruciatuum ac mortis

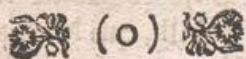
An. 1712
Alv. Pelagius de
Planctu
Eccl. c. 5.
Octavus
error, &c.

Christi Servatoris noſtri: *Aſſerebant, quòd eſſet imperfecti-
onis eiſdem, ſi à puritate & altitudine ſue Contemplationis tan-
tum deſcenderent, quòd circa paſſionem Humanitatis Chriſti ali-
qua cogitarent*: affirmârunt etiam, ab eâdem eminentiâ deficere eos, qui de Eucharistiæ Myſterio cogitarent, quod ille inſtituit jam jam pro nobis moriturus.

Heb. 1:
v. 6.

Inde poſtea factum, ut à non cogitando tranſirent ad non curandum; quando eò pervenerunt impudentiæ, ut ne in genua quidem procumbere vellent, cùm à ſacrificante ſacra Hoſtia atollebatur, perinde ac ſi ſuus illis contem- plandi ritus juſ dediffet, plus ſibi arrogandi, quàm ipſis beatis Cæli mentibus conceſſum eſt, quæ Chriſtum adorare jubentur. *Et cùm iterum introducit primogenitum in orbem terræ, dicit: Et adorent eum omnes Angeli DEI.* Sed præclare hoſ ſuo telo petiit Alvarus Pelagius libro quo Ecclēſiæ calamitares deploravit lachrimis, non minùs piis, quàm doctis. Ut enim illi dicunt, cogitare de DEO eſſe cogitare de Chriſto; ſic ipſe eoſ monuit, quod cogitare de Chriſto, ſit cogitare de DEO: & idcirco rectè inde arguit,
non

non parum nobis videri debere, quòd Contemplationis nostræ tam nobile & præcellens objectum haberemus. *Qua* Alv. Pel. ib.
major, & purior Contemplatio, quàm cogitare DEUM passum in carne, ad cuius memoriam est illud Sacramentum principaliter institutum? Hæc tamen Contemplatio puritas illa ipsa est, quam hodie respuit, qui non contentus, crudâ prorsûs similitudine, Sacrosanctam Christi carnem, Carnem puram, Carnem pretiosam, Carnem divinam, comparare sordido luto, quo Christus ad cæcum natum illuminandum usus est, addidit subinde: *Quod sicut lutum decidit, postquam cæco illi à Christo aperti sunt oculi, ita evanescere cogitationes de ejus Humanitate, ut in pace nos sinant intueri Divinitatem.* Perinde ac si cum contemplatione Divinitatis pugnet illa Humanitas, quæ Hypostatica unione eidem conjuncta, eam nobis revelat, eam nobis aperit, & porta illa est, per quam ad eam intramus, & porta quidem perpetua; porta inquam, per quam non semel pro semper ingrediamur, qualem illam sibi aliqui fingunt, sed toties quoties redimus ad ingrediendum in illam Divinitatem, ad quam nostra nobis promerita aditum aperire nunquam possunt. *Quicumque ad Contemplationis quietem, nisi per Christi lateris ostium, voluerit introire, furem se reputet, & latronem.* In stim. div. Am. p. 1. c. 3. Sic disertè pronuntiavit S. Bonaventura, ad ruborem illis excutiendum, qui alias portas invenire volunt, per quas ingressum tam præstantem moliantur, parum memores verborum, quæ Christus ipse protulit. *Nemo venit ad Patrem, nisi per me. Si cognovissetis me, & Patrem meum utique cognovissetis.*

F

Caput II.